

KURJER WARSZAWSKI

D. 8. Sierpnia. — Rok 1835.
Sobota.

N° 209

Jutro, S. Roman.

Dziś, o godzinie w pół do 7ej z rana, odhył się w kościele OO. Kapucynów, obrząd ślubny JW. Laury *de Rautenstrauch*, Frejliny Najjaśniejszej CESARZOWEJ JEJMOŚCI, z W. Gabryełem *Buyno*. W kilka godzin po ślubie, Państwo młodzi wyiechali do Broszkowa, dóbr W. *Buyny* dziedzicznych, z kąd udadzą się do Marjenbadu.

Gdy już jest czas, w którym drzewa morwowe wydają dojrzałe owoce, wypada zatem posiadaczom drzewa morwy białej, kazać, dla rozmnożenia onych zbierać nasienia; albowiem, dla postępu jedwabnictwa, hodowanie morwy, jest nieodzowne, bo na tej postawie cała pomysłność w czasie opierać się będzie. Zbiór nasienia morwowego, najłatwiej się uskutecznia: a) zabraniając ludziom, aby kłami niedojrzałego owocu nie zrywali; b) jeżeli drzewa stoją w ogrodach, aby płachty pod drzewem rozstłać i tylko same opadnięte zbierać owoce; c) jeżeli drzewa stoją na otwartem miejscu, suchą tarninę rozłożyć pod drzewo, aby przez to drob przystępu nie miał. Opadnięty owoc, co drugi dzień, po odsunięciu chrustu, łatwo da się zebrać. Takowy owoc suszy się na słońcu i do dalszego przechowień użytku. Na wiosnę w tych samych łuskach nasienie się wysiewa i najpewniej wschodzi. Nareszcie zebrane ziednego drzewa, nie tylko na własną służy potrzebę, ale i miły sąsiad z podziękowaniem mały przyjmie podarunek, zwłaszcza, że lepiej własne zdrowe wysiewać nasienie, niżeli zagraniczne wyszłe kupować. Nareszcie, jeżeliby zbiór był obfity nad domową potrzebę, w ówczas na sprzedaż potrzeba, ile możliwości nasienie z łusek wypłukane zbierać, albowiem 1 garniec dojrzałego i wysuszonego owocu kosztuje zwykle około 2 zł. pol. Z dojrzałego owocu robią Francuzi i Włosi

przyjemny ocet i syrop, którym leczą oparzonnych i na zapalenie gardła chorych. J. B. — Dla załatwienia ważnych interesów i poratowania zdrowia, byłam zmuszoną w roku zeszłym o tej porze czasu zawiesić na czas nieiaki mój Instytut wyższy naukowy wychowania Panien, lecz usunawszy powyższe przeszkody, mam zaszczyt donieść Szanownym Rodzicom i Opiekunom, iż otworzyłam takowy na nowo w tem samym miejscu, przy ulicy Nowy-świat pod Nr 1286 w domu W. *Jasińskich*, w którym to Instytucie iak dawniej tak i teraz Nauczyciele wykładać będą nauki planem przez Komisją Rządową przepisane, iako także dawane będą przez oddzielnych Nauczycieli godziny rysunków, muzyki i tańców a przezemnie i Guwernantkę rozmaite roboty ręczne iako to: szycia, hafty, krzyżowe, atłaskiem, łuska, włosami, perłkami i t. p. *K. Zabłocka*, Ochmistrzyni pensji Panien. — Młodzi wirtuozi *Ejehhornowie* i wczoraj mieli licznych słuchaczy. Dziś wyieżdżają do *Wrocławia*; może długi czas upłynie a nie usłyszymy Artystów którzyby tyle przyjemności sprawili. — Kurs wczorajszy: Dukaty hol: nowe zł. 19 gr. 18. Listy zastawne białe bez kuponu zł. 95 gr. 22 i pół, wartość kuponu gr. 15. Oblig: częstkowe r. 1835, zł. od 535 do 538.

Francja. — Gazety ministerjalne francuzkie donoszą, o zamierzonej zbrodni na osobę Króla i jego rodzina, co następuje: „5ta rocznica Lipcowa oznaczona została okropnem przedsięwzięciem, które nie łatwo w dziejach iakiego państwa znaleźć będzie można. Dzień ten obchodzono wesoło, wszędzie witano ukochanego Monarchę otoczonego swoją rodziną, sztabem i urzędnikami; na twarzy Monarchy także iaśniały radość dobroć i miłość dla swego ludu. Odbywając spokojnie przegląd gwardji naró: i

wojska, zaledwo przybył na podwale *Templ*, i gdy przejeżdżał wzdłuż linje gwardji narodo: 8 legjonu, nagle dał się słyszeć huk, podobny do nieregularnego ognia plutonowego, po którym powstał nieład worszaku Króla i wszeregach gwardji narod: Straszliwa machina piekielna wyzionęła gęsty grad kul i siekanego żelaza, zabiła natychmiast męża należącego do najstarszych bohaterów Francji, szanownego Marszałka *Mortje*, który był wzorem cnót obywatelskich i wojskowych. Jenerał *Lastas Werrini* został śmiertelnie raniony w czoło; ieden z Adjutantów Podpułkownik gwardji narodo:, wielu żołnierzy teje gwardji i niewiasta także zabici, nielicząc tych którzy mniej lub więcej byli ranieni. W tak okropnem zamięszaniu odczuwał się nakoniec odgłos ludu: „Król jest ocalony, żaden z Królewiczów nie został uszkodzony,“ w tym ukazał się Król ludowi wśród tego nieładu, pospieszając konno do szeregów gwardji narodowej, niemogąc znieść przerażającego widoku ofiar-broczących się we krwi. Gwardja z zapalem prawie na ręku niosła Króla, przy tysięcznych odgłosach najżywszej radości. Wystrzał tej piekielnej maszyny padł z okna trzeciego piętra bliskiego domu przy teatrze *Giete*; wciągn kilku minut Gwardja narodowa otoczyła ten dom, Gardziści wpadli na trzecie piętro, gdzie znaleziono ową machinę która ieszcze się kurzyła. Minister *Tjer* był także worszaku, lecz tylko został krwią Marszałka *Mortjera* obłany. Król spokojnie i bez przerwy ukończył rewję. Z trudnością opisać można zapal Gwardji i zgromadzonego ludu, z iakiemi Monarchę witano gdzie się tylko pokazał. O godzinie 5 po południu wrócił Król do pałacu *Tuljeri*. Marszałka *Mortje* Xcia *Trewizo* trafiła kula w serce, i natychmiast wyzioną ducha! Kapitan *Wilat* Adjutant Marszałka *Mezona*, oraz Podpułkownik 8go legjonu gwardji narodowej przez 3 krotny wystrzał zabici zostali, także cios ugodził 4 grenadjerów gwardji narodowej. Prócz tego, machina ta zraniła znaczną liczbę

osób różnego stanu i zabiła kobietę i dziecko; Jenerał *Heme* wtwarz raniony, zawołał słabym głosem: „niech żyje Król.“ Ranieni oraz Jenerałowie *Kolber*, *Pilet*, *Blin* i Pułkownik *Rafe*, Xciu *Brogje* wpadła kula za kołnier, nie mając już mocy ranienia; koń Królewski był postrzelony szrutem.“ — Monitor ogłosił d. 29 zeszłego miesiąca odezwę Króla w treści następującej: „Francuzi! Gwardja narodowa i armja są pogrążone w smutku, wiele rodzin francuzkich zostają w nietulonym żalu. Okropny wypadek rozdziera moje serce. Osiviąły wojuownik, stary przyjaciel którego ogień wojny nieuszkodził w stu bitwach, poległ przy moim boku z wystrzałów, które mnie przeznaczyła ręka piekielna. Moi i wasi nieprzyjaciele, mają zamiar targnąć się na honor, zniszczyć bezpieczeństwo waszych rodzin i dobro wszystkich. Powszechny żal, który z wami dzieje, jest razem hołdem iaki przynosimy poległym ofiarom i iasnym dowodem iedności Francji z jej Królem. Rząd mój zna swą powinność i potrafią dopełnić. Tymczasem niech tego roczna uroczystość stanie się obchodem żałobnym, tamując w nas uczucia radości, które nas dotąd ożywiały; przeto oddajmy ostatnią cześć tym, których w dniu dzisiejszym ojczyzna utraciła, umocowawszy kir żałobny na chorągwiach naszych, które niedawno wesoło powiewały w szeregach naszego wojska.“ — Minister spraw wewnętrznych ogłosił z rozkazu Króla, że na ten raz ustana wszelkie uczty i t. p., a na to miejsce odbędzie się wielkie nabożeństwo żałobne. — Z powodu zamierzonego morderstwa na osobie Króla, wprowadzony zostanie szczególny proces przed izbą Parów, która już w tej mierze odbyła w dniu 29 tajne posiedzenie. — Ściwytany morderca który zapalił ową piekielną machinę, nazywa się *Jakób Żirard*, ma lat 29, zamieszkały w mieście *Lodew*, ma żonę i dzieci, jest z professji mechanikiem, od 3ch miesięcy mieszkał w Paryżu, prawie nikomu nieznanym. W czasie gdy zapalał ową machinę, powstała

prócz wystrzału eksplozja wewnętrzna, która mu skaleczyła skroń, nos i spodnią wargę, prócz tego miał zgnuchotane dwa palce. *Zinard* miał zamiar unknąć tylną stancją, przez okno, i ednik został schwytauy i oddany w ręce sprawiedliwości. Ten morderca jest bardzo chory, przeto wątpią aby go można utrzymać przy życiu. — Wszyscy mieszkańcy Paryża i pisma publiczne są oburzone z powodu tak okropnej zbrodni. — Nazajutrz wszyscy Posłowie zagraniczni odwiedzili Króla, a przed pałacem *Tuljery* zgromadza się znaczna liczba ludzi dla widzenia Monarchy. — Jeszcze są następujące o tym dniu szczegóły: Król winien ocalenie jedynie temu, że schylił się dla odebrania prośby od jednego z gardzistów, a kule przeleciały nad jego głową. Królowa znajdowała się w powozie oczekując na przejazd Króla, gdy ją uwiadomiono o zamachu na życie jej małżonka, nie chciała wierzyć, lecz na powtórne doniesienie rzuciła się na łono *Xłnej Brogjel*, niepodobna opisać jej przeżewania. — Gdy bardzo ranionego *Zerara* Policjanci nieśli na tragach do więzienia, Lud mu złorzeczył, a on wyznawał, że nie ma żadnego współnika swej zbrodni. — Tegoż dnia uwięziono w Paryżu wielu Karlistów i republikańców; mówią, że *Armand Karel* także jest uwięziony. — Wieczorem Wice Prezes Izby deputowanych był u Króla z deputacją i wynurzył ubolewanie, później Król, z Królową w otwartym powozie bez żadnej eskorty udali się do wdowy po Marszałku *Mortje*, aby ją pocieszyć. Ta *Xłna* miała jakieś smutne przeczucie od rana i radziła mężowi, aby nie oddalał się z domu, lecz Marszałek z uśmiechem odpowiedział: „Ja muszę być przy Królu, gdyż jestem wysoki, a gdyby się wydarzył jakiś przypadek, mogę go zasłonić.“

Hiszpanja. — Generał *Kordowa* opuściwszy *Pampelunę* podzielił swoje wojsko na 2 korpusy, które dnia 22 obsadziły *Tafale* i *Puerta de la Reina*. Armja Karlistów znajdowała się tegoż dnia w okolicy *Estelli*, rozciągnąwszy

aż do *Willalobos*. — Gdyby obliczyć według doniesień różnych gazet, toby w czasie teraźniejszej wojny poległo tak Karlistów jak Jabelistów przynajmniej po 300,000, gdy w istocie nigdy wojsko Królowej nie było liczniejsze nad 45,000 a Karlistów nad 35,000. — Ostatnie wiadomości z *Madrytu* nie wróżą spokojności.

Niemcy. — O odłożeniu sejmju Węgierskiego uciechło. — Za kilka dni opuszczają Wiedeń prawie wszyscy Arcy-Xiążęta domu Cesarzkiego. — Według ostatniej wiadomości z *Wiednia*, zjazd Monarchów nastąpi w *Pradze* 18 Września. Przy N. CESARZU Rosyji: ma pełnić służbę Xiążę *Lichtensztejn*. — Odebrano wiadomości z *Greacji*, że Admirał *Miaulis* żyć przestał. — Cesarz *Austrjacki* mianował Hr. *Miera Wielkim Cześnikiem*, a *Wincentego Skrzyńskiego* Wielkim Miecznikiem Galicji.

W Ameryce północ: w czasie obrad sejmowych powstały zabawne rozprawy z powodu podanego projektu ażeby starzy kawalerowie opłacali podatek na korzyść starych Panien; im starszy jest kawaler tym więcej musi płacić. Ato i wyięci od tego podatku być mają kawalerowie gdy dowiodą, że 5 razy starali się o żonę i tyleż razy im odmówiono.

PRZYIECHALI DO WARSZAWY.

Maltzan Ad: Baron z Berlina, Komar Jgu: Prezes D. S. T. K. z Suwałk, Bielewicz Tom: Dzie: z Skolimowa, Kiciński Hip: Ob: z Zabrodzia, Kosobudzki Ant: Dzie: z Szarowizny.

DONIESIENIA.

Pewny sztucznych zakładów OGRODNIK w świadectwa zdolności zaopatrzony, który w największych Królewskich, Xiążęcych i publicznych ogrodach w Niemczech, Holandji, Danji i Szwecji w swem powołaniu znajomości zastąpił, kwalifikujący się jedynie do wielkich zakładów ogrodowych w kraju lub za granicą (w Prusiech, Rosyji i Polsce) w Listopadzie r. b. 1835 wejść może w obowiązki. Gdy tenże różna ogrody i trapanzy i t. p. a nawet konstrukcją ich przedsiębrać i urządzić może, tak dokładnie, frukta ananasowe z pierwszego zasadzenia w ciągu 18 do 20 miesięcy,

truskawki w ciągu jednego roku, podobnież winogrony i tak w porównaniu różnego gatunku fruktu iakie tylko warto pielęgnować, otrzymywać i konserwować jest w stanie. Przeto jeżeli Panowie posiadacze znacznych Włości i Amatorowie Ogrodnictwa życzyliby sobie przyiąć do obowiązków, raczą listownie franko do W. Safrana Aptekarza w Mieście Władysławowie zgłosić się.

W dniu wczorajszym skradziono pod Nr 611, przy ulicy Bielańskiej Zegar stołowy z silarkami, fornierowany, biały godzinny i półgodzinny; kto by takowy dostrzegł, uprasza się aby dał wiadomość pod powyższy Numer, za dobrą nagrodą.

Pod Nr 411, przy ulicy Krakowskie Przedmieście nad 2gą bramą w dziedzińcu, są do sprzedania następujące rzeczy: 2 Stoły czarne długie na około 4 i 1/4, w każdym jest 10 szufladek opatrzonych zamkami z odmiennym rejestrem, na środku szerokości są osadzone blaszane kałanarze, 2 Stoły rozsuwane jeden czerwony, 2gi żółty, każdy na 12 osób, jeden czarny owalny z 2ma kłapami także na 12 osób, 2 małe czarne stoliki, 9 Ławek większych i 4 małe, ieszadło do 60 czapek i płaszczów, 3 średnie Tablice ze stalugami, Szafa czarna ze szkłem, Szlaban stojący wielki, Szafka z wycieczną z półkami, Machinka elektryczna i elektrofor, Pantajon mahonowy o 6 oktawach, ten ostatni do sprzedania lub wynajęcia.

Otrzymawszy nowy transport, zawiadamiam łaskawą Publiczność, iż mam kilkanaście WODO SPRIC (czyli Sikawek,) najnowsze wynalazku, tu nieznanych, które mogą być używane do polewania ogrodów, szose, równie iak do ugaszenia powstającego pożaru; można takowe nabyć za umiarkowaną cenę. Mieszkam w Hotelu Lipskim przy ulicy Bielańskiej pod Nr 603. Wiadomość u Szwejca. *Epste Tyrol.*

DWA POKOIKI Kawalerskie na pierwszym piętrze od ulicy, w domu pod Nr 466, przy ulicy Senatorskiej, od Sgo Michała r. b. do najęcia. Wiadomość pod tymże Numerem w Sklepie Żelaznym Wejchert i Bruo.

Wczoraj zgubionym został ŁANCUCH z KŁUCZYKIEM na ulicy Miodowej; łaskawy znalazca raczy odnieść do Drukarni Kurjera za nagrodą.

Pewna Osoba gruntownie usposobiona do Aparatów chemicznych parowych GORZELNI i urządzenia każdego innego gorzelnictwa, życzy sobie w miesiącu Listopadzie 1835 r. iako wypratykowany Gorzelniany w kraju lub zagranicą w Prusiech, Rossji i Polsce być umieszczonym, nadto życzy sobie nawet podjąć się z własnymi

ludźmi palenie wódki na procent u właścicieli wielkich zakładów gorzelnianych. Życzący sobie Panowie Dziedzice, raczą listownie franko do W. Safrana Aptekarza w Mieście Władysławowie zgłosić się.

W dniu 4 Sierpnia r. b. wieczorem zabłąkał się Pies z gatunku wyżełków angielskich, biały, w łatki kasztanowate, uszki w kędziorki także kasztanowate, ogon ucięty. Łaskawy znalazca raczy go oddać na ulicę Dzielną pod Nr 2359, do Gospodarza domu, a otrzyma Dukata złotem nagrody.

DONIESIENIA z BIÓRA JNFORMACYJNEGO.

W Mieście Łowiczu jest parija ANA około tysiąca cetnarów do sprzedania za bardzo pomierną cenę; życzący nabyć raczy się zgłosić do W. Niesiołowskiego w temże mieście wprost starej Oberży.

Każdego czasu mogą być nabyte bardzo porządne KOCZE i KONIE na podróż do Kalisza lub do innego miejsca; dalsze objaśnienie udzieli Bióro Jnformacyjne.

Osoba w młodym wieku usposobiona do pełnienia obowiązków GOSPODARSKICH lub PISARZA PROWENTOWEGO, życzy sobie być umieszczona w tutejszym kraju. Wiadomość w Biórze Jnformacyjnem.

Kilka SUMM jest ieszcze do umieszczenia na pierwszych hypotekach domów niedaleko od środka miasta odległych.

Żądany jest FORTEPJAN mahonowy o 6 i pół oktawy, z przyjemnym tonem, mający takowy na sprzedaż, raczy zadesłać wiadomość do Bióra Jnformacyjnego.

Osoba w dojrzałym wieku, obeznaną z Administracją ekonomiczną i rachunkową, posiadająca najchlubniejsze świadectwa, życzy znaleźć posadę odpowiednią bądź w Warszawie na MURCRABIEGO, PISARZA fabrycznego, lub na Prowincji za RACHMISTRZA, WÓJTA GMINY, i. d.

Jutro u Rogaskiego przy ulicy Długiej Nr 550. SNIADANIE: Polędwica z rożną, Gęś z iabłkami, Flaki, Potrawa z gołębi w krotko; i z pulard z raka; Kotlety wieprzo; z buracz.; Zupa rako; i Rosół. KOLACJA: Kotlety bite z grosz.; Rozbrat wiedeński.

Wczoraj wyciągnięte Nra 43.—64.—67.—11.—55. Dziś rano ciepła stopni 9. Wczoraj w południe 18. TEATR WIELKI. Jutro *Oblubienica z Lamer-moru.*

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro *Próba straż-tu.* Wznowiona Komedja *Protekoja czyli tak świat idzie.* Modniarki.